

Na temelju članka 32., točke 28. Statuta Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovara br. 4/09, 7/11, 4/12, 7/13 i 7/15, Gradsko vijeće Grada Vukovara, na 34. sjednici, održanoj 22. veljače 2017., donosi

**STRATEGIJU ZA DJECU GRADA VUKOVARA ZA RAZDOBLJE 2016.- 2020. GODINE**



1.1. UVOD .....	2
1.2. ANALIZA STANJA I PROCJENA POTREBA.....	3
1.3. OPIS PARTICIPATIVNOG PROCESA IZRADE LOKALNE STRATEGIJE ZA DJECU .....	3
1.4. SMJERNICE ZA PROVEDBU, PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI LOKALNE STRATEGIJE.....	5
1.5. DJELOVANJE ZA DJECU PREMA STRATEŠKIM PODRUČJIMA NACIONALNE STRATEGIJE ZA PRAVA DJECE.....	5
I. područje: Zdravstveni sustav.....	6
II. područje: Sustav socijalne skrbi .....	10
III. područje: Sustav obrazovanja.....	13
IV. područje: Sport, kultura i druge aktivnosti slobodnog vremena .....	24
V. područje: Zaštita od tjelesnog kažnjavanja, tjelesnog i psihičkog zlostavljanja i svjedočenja obiteljskom nasilju .....	36
VI. područje: Zaštita od nasilja izvan obitelji i škole, u medijskom prostoru te od elektroničkog nasilja.....	37

## 1.1. UVOD

Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine naglašava potrebu djelotvornijeg promicanja i zaštite prava djece u Republici Hrvatskoj kroz provedbu postojećih međunarodnih, regionalnih i nacionalnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece. Strategija je multidisciplinarni i sustavni okvir koji treba biti integriran u nacionalne, regionalne i lokalne dokumente i planove koji se odnose na djecu pod vidom ostvarivanja Konvencije o pravima djeteta. Polazeći od Strategije Vijeća Europe o pravima djeteta (2016. – 2021.) i EU Agende za prava djece Strategija je fokusirana na četiri strateška područja:

1. Unaprjedivanje sustava i osiguravanje usluga prilagođenih djeci
  - a. Obrazovanje
  - b. Sport, kultura i druge aktivnosti slobodnog vremena
  - c. Zdravstvo
  - d. Socijalna skrb
  - e. Pravosuđe i obiteljsko pravo
2. Eliminacija svih oblika nasilja nad djecom
3. Osiguranje prava djece u ranjivim situacijama
4. Osiguranje aktivnog sudjelovanja djece.

Kao polazni okvir za procjenu dosadašnjih postignuća i izazova u ostvarivanju prava djece u nacionalnoj strategiji koriste se indikatori prava djece, točnije tri skupine indikatora: **strukturalni** (odnosi se na pravni okvir te institucionalne i finansijske mehanizme nužne da se ostvare predviđeni ciljevi i mjere koji se odnose na prava djece); **procesni** (napori koji se ulažu da se realiziraju predviđene mjere i ciljevi, npr., radionice, kampanje, javna događanja); učinka ili **ishoda** (mjere konkretni utjecaj na dobrobit djeteta provedbom mjere ili cijelog cilja).

Prava djece ne ostvaruju se u nekom praznom prostoru, već u njihovoј neposrednoj okolini, u njihovoј obitelji, susjedstvu, igralištu, školi, zdravstvenoj ustanovi, knjižnici, u njihovoј zajednici. Upravo zato, ukoliko želimo demokratsko društvo koje prepostavlja vladavinu prava, djeca ga trebaju živjeti i učiti u njihovoј blizini. Iz toga potpuno razumljivo proizlazi nužnost da se svi uključeni u podizanje, odgoj i obrazovanje djece, ali i sama djeca, kroz dogovor i usuglašavanje izjasne o potrebnim mjerama i aktivnostima te da one budu sadržane u jedinstvenom planu djelovanja za buduće razdoblje kako bi se osigurala efikasnost, predvidljivost te transparentnost u promicanju, poštivanju i zaštiti prava djece.

## 1.2. ANALIZA STANJA I PROCJENA POTREBA

Bilo na lokalnoj ili nacionalnoj razini, proces razvoja ili preformuliranja politike počinje pregledom postojećeg stanja, uključujući i procjenu tekuće politike i pitanja koja se smatraju najbitnijima i prioritetnima za zajednicu.

U sklopu projekta **Organizacije koje brinu**<sup>1</sup>, na području grada Vukovara provedena su dva istraživanja koja su se razlikovala u svojim ciljevima.

Prvo istraživanje „Razina dobrog upravljanja vezano za politike prema djeci“ provedeno je tijekom travnja i svibnja 2015. godine. Istraživanje je uključivalo 4 stupa aktivnosti prikazan na slici 1., a ukupno je obuhvaćeno 277 osoba.



Slika 1.: Prikaz 4 razine praćenja s ciljem utvrđivanja razine informiranja i uključivanja građana na lokalnoj razini vezano za donošenje odluka koje se odnose na djecu i mlade.

Dруго истраživanje „Što ti želiš promijeniti“, provedeno je tijekom siječnja 2016. godine, tehnikom anketnog listića koji se mogao ispuniti *on-line* ili pisanim putem te ubaciti u kutije koje su se nalazile u različitim institucijama na području grada, a koje su lako dostupne djeci i odraslima (škola, lokalna uprava, udruge, centar za socijalnu skrb, knjižnica, policija i drugi). Istraživanje je imalo za cilj utvrditi potrebe djece na području grada s ciljem da Strategija odgovara potrebama i prioritetima djece i njima važnih odraslih osoba. Na području grada Vukovara ukupno je sudjelovalo 1237 sudionika.

## 1.3. OPIS PARTICIPATIVNOG PROCESA IZRADE LOKALNE STRATEGIJE ZA DJECU

Gradansko sudjelovanje znači prelazak stanovnika lokalnih zajednica iz ‘pasivnih političkih’ promatrača među aktivne sudionike razvoja zajednice. Nadalje, gradansko sudjelovanje u procesu odlučivanja znači da građani/građanke na organiziran način prepoznaju probleme lokalnih zajednica i imaju mogućnost predlagati rješenja.

<sup>1</sup> Organizacije koje brinu je projekt koji ima za cilj osnažiti male, lokalne, organizacije civilnog društva u praćenju i zagovaranju dobre vladavine, odnosno provedbe politika prema djeci i mladima na način da se povećaju kapaciteti organizacija civilnog društva i javne administracije za proces uspostave transparentnih politika prema djeci i mladima. Financira ga Europska unija, a sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Ukupna vrijednost projekta je 240.000,00 eura. <http://udrugaroditeljakpk.hr/organizacije-koje-brinu>

Odluke koje su participativne, odnosno, zajedničke, doprinose jačanju povjerenja građana u institucije i jačanje legitimnosti tijela javne vlasti. Građani nisu samo u ulozi korisnika i potrošača usluga, već i u ulozi sudionika u odlučivačkim procesima i su-kreatora javnih politika.

Pri planiranju i izradi ove Strategije provedene su sljedeće aktivnosti kako bi se povećala uključenost svih dionika te time postigla potrebna usuglašenost u predviđenim mjerama.

1. Ispitivanje razine dobrog upravljanja vezano za prava djece na području Grada Vukovara
2. Ispitivanje potreba djece
3. Kampanja s ciljem podizanja svijesti građana na lokalnoj razini za:
  - a. **monitoriranje** načina na koji se provode politike vezane za djecu
  - b. veće uključivanje u proces **razvoja i donošenja** odluka koje se odnose na prava djece
4. dvije edukacije predstavnika tijela javnih vlasti te organizacija civilnog društva
5. sastanci Vijeća za prevenciju
6. e – savjetovanje sa zainteresiranom javnošću
7. okrugli stol za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

## **1.4. SMJERNICE ZA PROVEDBU, PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI LOKALNE STRATEGIJE**

Inovativnost ove politike na razini grada je činjenica da su predviđene i neke mjere koje će stvarati kvalitetniji uvid u različite potrebe djece.

Također, ova politika uz to što je participativna i inkluzivna, odnosno razvijena je na način da su svoje prijedloge iznosila sama djeca, mladi, roditelji, građani i građanke, stručnjaci, predstavnici tijela javnih vlasti, mediji te predstavnici lokalne samouprave, također je predviđela **indikatore** kao polazni okvir za procjenu dosadašnjih, ali i budućih postignuća i izazova u ostvarivanju prava djece.

Samo redovito praćenje temeljem ovih indikatora, te potreba i analiza može doprinijeti punoj vladavini i poštivanju prava djece što pak vodi izgradnji društva koje njeguje vladavinu prava.

## **1.5. DJELOVANJE ZA DJECU PREMA STRATEŠKIM PODRUČJIMA NACIONALNE STRATEGIJE ZA PRAVA DJECE**

Nacionalna strategija za prava djece sadrži ukupno 85 ciljeva koji se trebaju provoditi putem 248. mjera. Jedinice lokalne samouprave dobine su obvezu provođenja 29 ciljeva putem 70 mjera. Ovaj dokument, usklađen je sa strateškim područjima nacionalne strategije, s naglaskom na mjerama, odnosno ciljevima koji su rezultat lokalnih specifičnosti i potreba grada Vukovara.

## I. područje: Zdravstveni sustav

Nacionalna strategija za područje zdravlja predviđa da se zdravstvene službe za djecu i mlade trebaju temeljiti na sljedećim načelima:

### *Uključivanje*

Djeca i mladi imaju pravo na informacije, treba ih se smatrati aktivnim dionicima u donošenju odluka, saslušati i pitati za mišljenje.

### *Promicanje*

Promicanje zdravlja se definira kao proces koji ljudima omogućava da povećaju kontrolu nad vlastitim zdravljem i unaprjeđuju ga, te promicanje uključuje sve aktivnosti koje djetetu i mladoj osobi omogućavaju veće sudjelovanje u postizanju zdravlja i dostizanju pozitivnih odrednica zdravlja.

### *Zaštita*

Zdravstvena zaštita uključuje sve aktivnosti koje ograničavaju ili izbjegavaju izloženost bilo kakvim rizicima koji mogu štetno djelovati na zdravje.

### *Prevencija*

Prevencija uključuje smanjivanje štetnih odrednica zdravlja, prevenciju razvojnih bolesti i poremećaja kao i komplikacija bolesti te djelovanje bolesti na kvalitetu života<sup>2</sup>.

Za provedbu svih zdravstvenih mjera upućuju se stručnjaci i profesionalci da djeca i mladi budu informirani o medicinskim postupcima te da ih se sasluša i uzme u obzir njihovo mišljenje.

### **CILJEVI:**

- *Pružiti potporu obiteljima djece s poremećajima u ponašanju /rana intervencija*
- *Sprječiti razvoj i posljedice prekomjerne težine i pretilosti*
- *Sprječiti i suzbijati eksperimentiranje sa sredstvima koja mogu uzrokovati ovisnost kao i razvoj ovisnosti*

---

<sup>2</sup> Nacionalna strategija za prava djece u RH za razdoblje od 2014. do 2020.

<b>1.1.</b> <b>Aktivnost</b>	<b>Multidisciplinarno razvojno savjetovalište uz osiguranu potporu stručnjaka: -logoped, psiholog, defektolog, fizioterapeut i radni terapeut</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017. – 2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, Dom zdravlja, Centar za socijalnu skrb
<b>Sunositelji</b>	Potpore stručnjaka, predškolske ustanove, OCD- i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostupna informacija o postojanju savjetovališta</li> <li>• Broj korisnika / broj provedenih savjetovanja</li> <li>• Broj zaposlenih stručnjaka</li> <li>• Broj upućene djece</li> <li>• Rano otkrivanje neurorizične skupine djece</li> <li>• Skraćeno vremensko razdoblje rješavanja problema potrebitih</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Osigurati objekt (prostorije) i zapošljavanje potrebnih stručnjaka (edukacijsko-rehabilitacijskog profila) kako bi se potrebitim skupinama osigurala pomoć i podrška na jednom mjestu.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija za prava djece B 3.1 Organizirati i provesti potporne multidisciplinarnе programe u zajednici, uz uključenost obitelji oboljelih i suradnju s organizacijama civilnog društva.

<b>1.2.Aktivnost</b>	<b>Provedba informiranja i educiranja o važnosti pravilne prehrane i problemu prekomjerne tjelesne mase</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, Županija
<b>Sunositelji</b>	Odgojno – obrazovne ustanove, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj provedenih edukacija s roditeljima / djecom/nastavnim osobljem/odgojiteljima</li> <li>• Broj uključenih stručnjaka i institucija</li> <li>• Unaprijedena znanja i vještine sudionika</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Razvijanje stavova o pravilnoj prehrani</li> <li>• Podizanje razine svijesti o važnosti pravilne prehrane</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Održavanje edukacija, prezentacija i tribina organiziranih od strane odgojno-obrazovnih ustanova i OCD-a. Potrebna podrška Grada i Županije kako bi se omogućila i osigurala zdravija prehrana.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija za prava djece B.8.1.Podizati svijest, informirati i educirati o značenju pravilne prehrane i preporučene tjelesne aktivnosti kod djece i mlađih, kao i o poremećajima hranjenja te dosljedno primijeniti preporučene standarde prehrane u dječjim vrtićima, školama i drugim ustanovama uz edukaciju osoblja i zabranu automata s nezdravim namirnicama u školama.

<b>1.3.Aktivnost</b>	<b>Izrada preporuke o kvaliteti prehrane u školama i vrtićima i preporuke školama o neobnavljanju postojećih ugovora vezanih za postavljanje automata s nezdravim namirnicama</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017. – 2018.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, Županija
<b>Sunositelji</b>	/
<b>Indikatori</b>	Analizirano stanje broja postavljenih aparata Rokovi trajanja ugovora o postavljenim aparatima u školama Donesena preporuka o prehrani u školama i vrtićima
<b>Opis aktivnosti</b>	Provodenje istraživanja o broju i učestalosti korištenja aparata sa sokovima, grickalicama i slatkisima u školama. Izrada preporuke o mogućim zdravim obrocima za školsku užinu koja bi se poslala svim školama.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece B 8.1.Podizati svijest, informirati i educirati o značenju pravilne prehrane i preporučene tjelesne aktivnosti u djece i mlađih, kao i o poremećajima hranjenja te dosljedno primijeniti preporučene standarde prehrane u dječjim vrtićima, školama i drugim ustanovama uz edukaciju osoblja i zabranu automata s nezdravim namirnicama u školama.

<b>1.4.Aktivnost</b>	<b>Provedba edukacije nastavnog osoblja i roditelja o trendovima ovisnosti</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano/jednom godišnje svake školske godine

<b>Nositelj</b>	Vijeće za prevenciju
<b>Sunositelji</b>	Savjet mladih
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Povećana sposobnost prepoznavanja razvoja ovisnosti</li> <li>• Unaprijeđena informiranost nastavnog osoblja i roditelja</li> <li>• Broj održanih edukacija</li> <li>• Broj sudionika edukacije</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potrebno je educirati roditelje, nastavnike i stručnu službu u školama o trendovima ovisnosti. Puno kvalitetnije će biti kada stručnjaci koji rade na prevenciji ovisnosti održe interaktivno predavanje s iskustvima iz prakse i kontaktima osoba koje mogu pomoći, a odrasli će se osjećati sigurnije i znati će što treba poduzeti ako primijete neke simptome ili saznaju da dijete konzumira bilo kakva sredstva ovisnosti.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece B.10.2 Osigurati i provoditi edukaciju djece i mladih kao i informiranje opće populacije o rizicima i posljedicama ovisnosti.

<b>1.5.Aktivnost</b>	<b>Primjena postojećih programa o rizicima i posljedicama ovisnosti</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Vijeće za prevenciju, odgojno-obrazovne ustanove
<b>Sunositelji</b>	Ocd-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podignuta svijest o problemu ovisnosti</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Održavanje i provođenje postojećih programa o rizicima i posljedicama ovisnosti s naglaskom na osnovne i srednje škole. Suvremeni način života mladih je u stalnom riziku od opasnosti poniranja u različite ovisnosti stoga su potrebna kontinuirana ulaganja te upućivanje mladih na prihvatljive oblike ponašanja. Sukladno tome potrebno je djelovati na jačanju zaštitnih faktora i poticanju pro-socijalnog ponašanja.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece B.10.2 Osigurati i provoditi edukaciju djece i mladih kao i informiranje opće populacije o rizicima i posljedicama ovisnosti.

<b>1.6.Aktivnost</b>	<b>Provedba kampanje za sprječavanje prodaje alkoholnih pića/duhanskih proizvoda maloljetnicima</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Policija, Vijeće za prevenciju
<b>Sunositelji</b>	Savjet mladih, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podizanje svijesti o sprječavanju prodaje</li> <li>• Smanjena prodaja alkoholnih pića/duhanskih proizvoda maloljetnicima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potrebno je učestalo provoditi kampanje za sprječavanje prodaje alkoholnih pića i duhanskih proizvoda maloljetnicima te tako utjecati na razvoj stava svih ljudi s naglaskom na prodavače. Kampanje bi se provodile putem medijskog oglašavanja, plakatima, performansima i sl. uz naglasak na kontroli i potpori policije na ključnim mjestima.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece B.10.1 Podizati osviještenost djece i mladih o rizicima ovisničkih ponašanja uz dosljednu primjenu zakonskih propisa ograničenja dostupnosti i reklamiranja.

## II. područje: Sustav socijalne skrbi

Republika Hrvatska je do sada usvojila niz međunarodnih i nacionalnih strateških dokumenata koji su usmjereni na dobrobit i najbolji interes djeteta, a odnose se na reformiranje sustava socijalne skrbi s ciljem unaprjeđivanja sustava zaštite prava djece kroz razvoj mreže različitih socijalnih usluga od lokalne do nacionalne razine.

Socijalne usluge obuhvaćaju sve aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća, općenito sve djece i obitelji, i specifično djece i obitelji pod socijalnim rizikom, te poboljšavanju kvalitete njihovog života u zajednici.

### CILJEVI:

*Osigurati uvjete za siguran i kvalitetan rast i razvoj djeteta u obiteljskom okruženju*

*Definirati ulogu i zadatke pojedinog sustava u situacijama postupanja u cilju zaštite dobrobiti djeteta*

<b>2.1.Aktivnost</b>	<b>Otvaranje savjetovališta za roditelje u sklopu kojeg je potrebno pokrenuti programe za poticanje pozitivnog roditeljstva</b> • <b>Poveznica - 1.1.Aktivnost</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Centar za socijalnu skrb
<b>Sunositelji</b>	Obiteljski centar, OCD-i/ institucionalna podrška
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostupnost informacije o postojanju podrške</li> <li>• Broj korisnika</li> <li>• Broj grupnih podrški</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Kroz savjetovalište kontinuirano provoditi razne programe osnaživanja npr. poticanje pozitivnog roditeljstva i roditeljskih kompetencija, programi podrške obiteljima s traumatskim iskustvom.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> C.1.2 Osigurati odgovarajuću podršku djeci i obiteljima sa traumatskim iskustvom/transgeneracijsko prenošenje traume.

<b>2.2.Aktivnost</b>	<b>U sklopu savjetovališta za roditelje osnovati suportivnu grupu roditelja djece s posebnim potrebama</b> • <b>Poveznica- 1.1.Aktivnost</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Centar za socijalnu skrb
<b>Sunositelji</b>	Obiteljski centar, OCD-i/ institucionalna podrška
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostupnost informacije o postojanju podrške</li> <li>• Broj korisnika</li> <li>• Unaprjeđenje socijalnih vještina</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Suportivna grupa će djelovati na međusobnom povezivanju roditelja koja imaju djecu s posebnim potrebama, razvijanju njihovih roditeljskih kompetencija, djelovati na smanjenju marginalizacije ove populacije djece i podizanje kvalitete života djece s posebnim potrebama.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> C.1.2 Osigurati podršku djeci s posebnim potrebama i njihovim obiteljima.

<b>2.3.Aktivnost</b>	<b>Kroz poticajne mjere osigurati zapošljavanje potrebnih stručnih osoba edukacijsko-rehabilitacijskog profila</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	kontinuirano
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	Centar za socijalnu skrb, odgojno-obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podignuta svijest o važnosti potreba za stručnim osobama edukacijsko-rehabilitacijskog profila</li> <li>• Osiguran stručni kadar u potrebnim ustanovama</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Medijska popraćenost problema potrebe za stručnjacima. Poticajno stipendiranje spomenutih stručnih kadrova i njihovo zapošljavanje na području grada.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece C.4.1</b> Osigurati koordinaciju u pružanju socijalnih usluga na razini lokalne zajednice.

<b>2.4.Aktivnost</b>	<b>Osnivanje Didaktoteke/Didakto-knjižnice (baze sredstava i pomagala) uz kontinuiranu nabavu</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	ustanove koje su u potrebi
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Osigurana dostupnost didaktoteke/didakto-knjižnice svim ustanovama koje za tim iskazuju potrebu</li> <li>• Sukladno zakonu..., pravilniku...</li> <li>• opremljena didaktoteka/didakto-knjižnica sa svim potrebnim pomagalima i asistivnom tehnologijom</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Pisanje projekata za nabavu sredstava za kupnju asistivne tehnologije. Traženje donacija asistivne tehnologije i didaktičkih materijala. Nabava asistivne tehnologije. Otvaranje Didaktoteke za područje grada Vukovara.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece C.4.1</b> Osigurati koordinaciju u pružanju socijalnih usluga na razini lokalne zajednice.

### **III. područje: Sustav obrazovanja**

Odgovor i obrazovanje predstavljaju jednu od glavnih dimenzija djetetovog života. Pravo djeteta na obrazovanje najeksplicitnije se propisuje člancima 28. i 29. Konvencije o pravima djeteta<sup>3</sup>.

Na međunarodnoj, europskoj i nacionalnoj razini, dostupan i kvalitetan predškolski odgoj i obrazovanje smatraju se jednim od ključnih mehanizama za odgovor na nove socijalne rizike. Smatra se da učinkovito rješava bar tri goruća problema: pomaže roditeljima u usklađivanju obiteljskih obveza i obveza koje proizlaze iz plaćenog rada, sprječava dugotrajne nepovoljne posljedice izloženosti dječjem siromaštvu te priprema svu djecu da postanu produktivna radna snaga u budućnosti. Istraživanja nedvojbeno pokazuju da uključenost djece u predškolske programe visoke kvalitete, u godini prije polaska u školu, olakšava djeci razvijanje vještina koje će im pomoći da se lakše uključe u školske aktivnosti. Uključenost u kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje osobito je korisno za djecu iz socioekonomski ugroženih sredina zato što pravovremeno podržava razvoj djetetovih vještina ključnih za njegov razvoj i školovanje, te stoga i za njegove/njezine životne ishode.

#### **CILJEVI:**

- ✓ **Unaprijediti odgoj i obrazovanje**
- ✓ **Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece nacionalnih manjina iz ranjivih skupina**
- ✓ **Osigurati sinergijsko djelovanje u ostvarivanju odgojno-obrazovnih ciljeva kroz jačanje partnerstva obitelji, škole i lokalne zajednice i promicanje uloge škole kao odgojno-obrazovnog središta zajednice za cijelu obitelj**
- ✓ **Povećati sudjelovanje djece u procesima donošenja odluka od interesa za njihov odgoj i obrazovanje**
- ✓ **Uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u škole**

---

<sup>3</sup> Nacionalna strategija za prava djece u RH za razdoblje od 2014. do 2020. (u dalnjem tekstu *Strategija*)

<b>3.1.Aktivnost</b>	<b>Proširenje postojećih kapaciteta predškolskih ustanova s ciljem uključivanja djece iz ranjivih skupina</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	Vura-razvojna agencija
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veći broj djece u ranjivim skupinama uključen u predškolski odgoj</li> <li>• Zaposlen dodatni stručni kadar</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	S obzirom na konstantan problem kapaciteta u predškolskim ustanovama potrebno je proširenje postojećih kapaciteta uz prilagodbu ranjivim skupinama. Potrebno je i prilagoditi cjenovne razrede prema imovinskom stanju jer veliki broj građana živi na rubu siromaštva te nije u mogućnosti plaćati vrtić.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.1.2. Poticati jedinice lokalne samouprave na analizu potreba djece i roditelja, a osobito roditelja ranjivih skupina djece, i donošenje lokalnih mreža ustanova za predškolski i školski odgoj. Tamo gdje ne postoje uvjeti za otvaranje takvih ustanova poticati razvijanje usluga educiranih dadilja.

<b>3.2.Aktivnost</b>	<b>Poticati formalne i neformalne oblike podrške obiteljima djece od 0-3 godine djeteta</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2016.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar,Zavod za zapošljavanje
<b>Sunositelji</b>	Predškolske ustanove,OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj educiranih dadilja</li> <li>• Smanjena potreba za proširenjem kapaciteta predškolskih ustanova</li> <li>• Povećana zaposlenost kroz program educiranja dadilja</li> <li>• Podignuta svijest o važnosti razvoja djeteta u prve tri godine života</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Problem nedovoljnog kapaciteta predškolskih ustanova moguće je riješiti kroz poticanje formalnih i neformalnih oblika podrške obiteljima. Poticanje educiranja dadilja je jedno od rješenja navedenog problema, dok bi se ostala podrška pružala kroz Multidisciplinarno savjetovalište.

<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.1.2. Poticati jedinice lokalne samouprave na analizu potreba djece i roditelja, a osobito roditelja ranjivih skupina djece, i donošenje lokalnih mreža ustanova za rani i predškolski odgoj. Tamo gdje ne postoje uvjeti za otvaranje takvih ustanova poticati razvijanje usluga educiranih dadilja.
---	---

<b>3.3.Aktivnost</b>	<b>Poticati razvoj novih alternativnih oblika uključivanja djece u rani predškolski odgoj i obrazovanje uz prilagodbu uključivanja djece koja nisu uključena u predškolski sustav (manifestacije i sl.)</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, DND
<b>Sunositelji</b>	Vrtići, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj uključene djece u alternativne oblike</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organiziranje raznih manifestacija za svu predškolsku djecu, s naglaskom na uključivanje djece koja nisu uključena u predškolski sustav.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.1.2. Poticati jedinice lokalne samouprave na analizu potreba djece i roditelja, a osobito roditelja ranjivih skupina djece, i donošenje lokalnih mreža ustanova za rani i predškolski odgoj. Tamo gdje ne postoje uvjeti za otvaranje takvih ustanova poticati razvijanje usluga educiranih dadilja.

<b>3.4.Aktivnost</b>	<b>Usklađivanje obrazovnih programa prema potrebama i interesima djece i mladih</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2016.-2020.
<b>Nositelj</b>	Odgajno-obrazovne ustanove/srednje škole
<b>Sunositelji</b>	Županija, Ministarstvo, Vijeće za prevenciju
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rezultati istraživanja</li> <li>• Broj usklađenih obrazovnih programa</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Sustavno raditi na usklađivanju obrazovnih programa. Rad na usklađivanju temeljiti će se kroz provedbu istraživanja o potrebama i interesima djece za određeni obrazovni smjer. Metode istraživanja provoditi će se kvalitativno (fokusne grupe, deliberativni forumi) te kvantitativnom metodom (upitnici, online google upitnici, check liste VzP, glasačke kutije).

<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece D.1.3.Osigurati dosljednu primjenu pedagoških standarda u odgoju i obrazovanju.
---	---

<b>3.5.Aktivnost</b>	<b>Osigurati infrastrukturu za odgoj i obrazovanje/obnova svih odgojno-obrazovnih ustanova</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2016.-2020.
<b>Nositelj</b>	Županija, Grad Vukovar, Ministarstvo
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opremljenost škola prema pedagoškim i suvremenim standardima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Osigurati obnovu svih odgojno-obrazovnih ustanova u gradu Vukovaru.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece D.1.3.Osigurati dosljednu primjenu pedagoških standarda u odgoju i obrazovanju.

<b>3.6.Aktivnost</b>	<b>Poticati svijest o važnosti ranog razvoja djece među roditeljima i stručnom javnosti</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	OCD, vrtići, ZZJZ
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podignuta svijest o važnosti ranog razvoja djece</li> <li>• Broj informiranih roditelja</li> <li>• Broj organiziranih tribina i okruglih stolova</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organiziranje tribina i okruglih stolova na temu važnosti ranog psihomotornog i emocionalnog razvoja djece.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	Nacionalna strategija o pravima djece D.1.4. Razvijanje programa podrške roditeljima sa ciljem jačanja roditeljskih kompetencija te prevencije i ranog otkrivanja rizičnih čimbenika za razvoj djece.

<b>3.7.Aktivnost</b>	<b>Razvoj i provođenje zajedničkih predškolskih, izvanškolskih i nastavnih aktivnosti s ciljem smanjenja segregacije</b>
----------------------	--

<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, Županija, OŠ
<b>Sunositelji</b>	Vrtići, škole, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Smanjenje segregacije</li> <li>• Broj provedenih zajedničkih aktivnosti</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organiziranje i provođenje zajedničkih aktivnosti s ciljem smanjenja segregacije. Desegregacija je ključna stvar na kojoj sve obrazovne ustanove i institucije trebaju raditi. Zbog problema delikatne prirode potrebno je sustavno raditi na tome, cilj će se najbrže ostvariti provođenjem zajedničkih aktivnosti.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.4.7. Poticati izradu i provedbu lokalnih i regionalnih planova desegregacije postojećih segregiranih odgojno-obrazovnih ustanova. Vrtići i škole definirat će načine djelovanja prema roditeljima većinskog stanovništva radi smanjenja predrasuda i poticanja tolerancije i suradnje, pri čemu mogu surađivati s organizacijama civilnog društva koristeći njihove resurse.

<b>3.8.Aktivnost</b>	<b>Provođenje edukacija i informiranje roditelja, ravnatelja i nastavnog osoblja o ulozi Vijeća roditelja</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano/jednom godišnje svake školske godine
<b>Nositelj</b>	AZOO
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• broj provedenih edukacija</li> <li>• broj izvješća o radu Vijeća roditelja</li> <li>• broj sastanaka iniciranih od strane roditelja</li> <li>• broj roditelja koji su informirani od strane Vijeća roditelja</li> <li>• unaprijeđena suradnja nastavnog osoblja i roditelja sa svrhom podizanja kvalitete rada s djecom i roditeljima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Dosadašnja iskustva u školama pokazuju da sastanke Vijeća roditelja sazivaju ravnatelji koji uglavnom i govore aktualne informacije o događanjima u školi, a onda članovi Vijeća to ne prenesu ostalim roditeljima iz razreda kojeg predstavljaju. Potrebno je educirati ravnatelja, nastavnike i roditelje o ulozi Vijeća roditelja kako bi to stručno tijelo

	moglo funkcionirati kako je zamišljeno i propisano Zakonom.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.7.1. Definirati način biranja i djelovanja roditelja/skrbnika u Vijeću roditelja i Školskom odboru na temelju javnog poziva i transparentnih izbora kako bi se povećalo stvarno uključivanje roditelja u proces donošenja odluka i zagovaračke aktivnosti u rješavanju konkretnih potreba i problema djece i obitelji i kvalitetnije pridonosilo poboljšanju djelotvornosti škole.

<b>3.9.Aktivnost</b>	<b>Izraditi preporuke za djelovanje roditelja u Vijeću roditelja i Školskom odboru</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	Osnovne i srednje škole
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Izrađena preporuka</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Izrađivanje preporuka za djelovanje roditelja u Vijeću roditelja i Školskom odboru pomoglo bi u edukaciji o ulozi Vijeća roditelja, ohrabriло roditelje za aktivno uključivanje u rješavanje konkretnih problema te potaknulo učitelje na pozivanje roditelja u proces donošenja odluka i prijedloga za razne aktivnosti u školi.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.7.1. Definirati način biranja i djelovanja roditelja/skrbnika u Vijeću roditelja i Školskom odboru na temelju javnog poziva i transparentnih izbora kako bi se povećalo stvarno uključivanje roditelja u proces donošenja odluka i zagovaračke aktivnosti u rješavanju konkretnih potreba i problema djece i obitelji i kvalitetnije pridonosilo poboljšanju djelotvornosti škole.

<b>3.10.Aktivnost</b>	<b>Pomoć u učenju za sve skupine djece/ produženi boravak te poticanje izvanškolskih oblika pomoći u učenju</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenja
<b>Nositelj</b>	Osnovne škole
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj djece uključene u produženi boravak</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	<p>Prethodno ispitati interes roditelja oko produženog boravka u školi.</p> <p>Organiziranje produženog boravka za učenike.</p> <p>Osiguravanje dovoljnog broj grupa vršnjaka za rad s</p>

	djecem kroz produženi boravak u školi.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.7.2. Polazeći od analize potreba i problema u konkretnoj odgojno-obrazovnoj ustanovi i lokalnoj zajednici, razvijati programe poticanja roditeljskih kompetencija i učenja roditeljskih vještina koje vode poboljšanju obiteljskih odnosa, poticanju dječjeg razvoja, prevenciji nasilja, ovisnosti, poremećaja u ponašanju.

<b>3.11.Aktivnost</b>	<b>Razvoj oblika pomoći u učenju „Djeca pomažu djeci“ u svim osnovnim školama</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Osnovne škole
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj uključene djece</li> <li>• Poboljšanje općeg uspjeha</li> <li>• Osobni razvoj pomagača</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organiziranje zainteresirane djece - pomagača - za pomoć djeci sa sniženim obrazovnim postignućima u vremenu nakon završetka propisane nastave. Motivacija i savjetovanje djece pomagača.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.7.2. Polazeći od analize potreba i problema u konkretnoj odgojno-obrazovnoj ustanovi i lokalnoj zajednici, razvijati programe poticanja roditeljskih kompetencija i učenja roditeljskih vještina koje vode poboljšanju obiteljskih odnosa, poticanju dječjeg razvoja, prevenciji nasilja, ovisnosti, poremećaja u ponašanju.

<b>3.12.Aktivnost</b>	<b>Razvijati programe poticanja učiteljskih kompetencija za partnerstvo s roditeljima</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Osnovne škole, AZOO
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Povećan broj različitih oblika suradnje s roditeljima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Činjenica je da učitelji/razrednici nisu na fakultetu imali kolegij o suradnji s roditeljima. Naravno, iz pedagoško-psiholoških kolegija i literature se mogu iščitati neki savjeti, no potrebno je jačati njihove kompetencije za razvijanje partnerstva s roditeljima. Kontinuiran rad na

	različitim oblicima suradnje s roditeljima u školi.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.7.3. Izraditi i provoditi program ospozobljavanja djelatnika odgojno-obrazovnih ustanova za razvijanje partnerstva s roditeljima.

<b>3.13.Aktivnost</b>	<b>Provodenje edukacija i informiranje učenika i učitelja o ulozi Vijeća učenika</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje/više puta tijekom svake šk. godine
<b>Nositelj</b>	OCD-I
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● broj provedenih edukacija</li> <li>● broj izvješća o radu Vijeća učenika</li> <li>● broj sastanak iniciranih od strane učenika</li> <li>● broj učenika koji su informirani od strane Vijeća učenika</li> <li>● unaprijeđena suradnja nastavnog osoblja i učenika sa svrhom podizanja kvalitete rada s djecom</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Učenici u našem obrazovnom sustavu nisu naviknuti na mogućnost sudjelovanja u donošenju bilo kakvih odluka u školi. Edukacijom učenika i učitelja o ulozi Vijeća učenika omogućilo bi se stvarno sudjelovanje djece u iznošenju ideja i prijedloga koji se tiču njihovog neposrednog rada i života u školi.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.8.2 Definirati način izbora učenika u Vijeće učenika prema demokratskim načelima te način komunikacije izabralih učenika s bazom, tj. učenicima škole. Kako bi se osiguralo stvarno sudjelovanje djece Vijeće učenika treba raspravljati i donositi odluke oko svih pitanja života odgojno-obrazovne ustanove koja ih se neposredno tiču. Osigurati jednog člana Učiteljskog vijeća za koordinaciju rada Vijeća učenika.

<b>3.14.Aktivnost</b>	<b>Izraditi preporuke za djelovanje učenika u Vijeću učenika</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Do 2017.
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Izrađena preporuka</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poboljšana aktivnost Vijeća učenika</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Izrađene preporuke za djelovanje učenika u Vijeću učenika potaknut će učitelje i učenike, ali i njihove roditelje na promišljanje o mogućnostima sudjelovanja u životu škole i dati im podršku za aktivnije uključivanje u isti.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.8.2 Definirati način izbora učenika u Vijeće učenika prema demokratskim načelima te način komunikacije izabralih učenika s bazom, tj. učenicima škole. Kako bi se osiguralo stvarno sudjelovanje djece Vijeće učenika treba raspravljati i donositi odluke oko svih pitanja života odgojno-obrazovne ustanove koja ih se neposredno tiču. Osigurati jednog člana Učiteljskog vijeća za koordinaciju rada Vijeća učenika.

<b>3.15.Aktivnost</b>	<b>Razvijati različite oblike suradnje škole i lokalne zajednice u kojima će djeca aktivno sudjelovati u pitanjima od njihovog neposrednog interesa</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017./od osnutka Dječjeg gradskog Vijeća kontinuirano
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar, Savjet mladih
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Osnivanje Dječjeg gradskog Vijeća</li> <li>• Vođenje grada na jedan dan</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Osnovati dječje gradsko vijeće. Organizirati posjet djece Gradu Vukovaru i provesti aktivnost ‘vođenja’ grada na jedan dan.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.8.5 Razvijati različite oblike suradnje škole i lokalne zajednice u kojima će djeca aktivno sudjelovati u pitanjima od njihovog neposrednog interesa, osobito u vezi sa sigurnošću, dostupnošću rekreativnih i drugih aktivnosti slobodnog vremena.

<b>3.16.Aktivnost</b>	<b>Provodenje edukacija i informiranje nastavnog osoblja i roditelja za uvođenje građanskog odgoja</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Županija, AZOO
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Unaprjeđene učiteljske kompetencije</li> <li>• Poboljšanje stavova o građanskom odgoju kod</li> </ul>

	<p>nastavnog osoblja i roditelja</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Pripreme za uvođenje građanskog odgoja</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organizacija edukacije o prednostima uvođenja građanskog odgoja kao izbornog predmeta. Pronalazak i zapošljavanje stručnjaka za provođenje građanskog odgoja u osnovnim i srednjim školama.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.9.2. Osigurati dodatnu edukaciju nastavnika za realizaciju odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

<b>3.17.Aktivnost</b>	<b>Usklađivanje javnog prijevoza sa potrebama djece i mladih</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Županija
<b>Sunositelji</b>	Savjet mladih
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Broj uskladenih linija</li> <li>● Podignuta svijest o važnosti transparentne komunikacije na relaciji grad-potrebe djeca/mladi</li> <li>● Poboljšana aktivnost rada Učeničkih Vijeća i Vijeća roditelja</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Dogovaranje alternativnih voznih redova s autobusnim prijevoznicima. Većina učenika smatra kako vojni red nije usklađen s nastavom, iz tog razloga potrebno je sustavno raditi na spomenutom usklađivanju.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.9.4. Osigurati infrastrukturnu i materijalnu potporu formalnim i neformalnim programima odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

<b>3.18.Aktivnost</b>	<b>Promicanje vrijednosti i istine o Domovinskom ratu</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Predškolske i školske obrazovne ustanove
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj ostvarenih suradnji predškolskih/školskih ustanova i drugih institucija, OCD-a i dr.</li> <li>• Broj uključene djece u programe obilježavanja programa vezanim uz Domovinski rat</li> <li>• Podignuta svijest kod djece o vrijednostima istine o Domovinskom ratu</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Navedena aktivnost pridonosi boljem uključivanju djece u obilježavanju programa o Domovinskom ratu, provođenje školskog sata o tematici Domovinskog rata kao i promicanje važnosti volontiranja u programe obilježavanja Domovinskog rata.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> D.8.5.Razvijati različite oblike suradnje škole i lokalne zajednice u kojima će djeca aktivno sudjelovati u pitanjima od njihovog neposrednog interesa.

#### IV. područje: Sport, kultura i druge aktivnosti slobodnog vremena

Odmor i slobodno vrijeme za djecu su jednako važni kao i osnovna prehrana, stanovanje, zdravstvena skrb i obrazovanje. Uskraćivanje odmora može imati nepovratni fizički i psihički utjecaj na razvoj, zdravlje i dobrobit djece. Djeca također trebaju slobodno vrijeme, definirano kao prostori vrijeme bez obveza, za zabavu ili poticaje koje mogu birati i ispuniti kako žele.

##### CILJEVI:

- ✓ Podići razinu razumijevanja za djecu značajnih odraslih (roditelji, učitelji, donositelji odluka) o važnosti igre i rekreativskih aktivnosti za dječju dobrobit, zdravlje i razvoj te važnosti uravnoteženog odnosa između igre i dječjih obveza
- ✓ Osigurati razvoj poticajnih i dostupnih prostora i sigurnih uvjeta u lokalnim zajednicama i odgojno-obrazovnim ustanovama za kvalitetnu igru djece i provođenje raznovrsnih rekreativskih aktivnosti
- ✓ Osigurati pravo djeteta na igru i raznovrsne aktivnosti
- ✓ Osigurati dostupnost kulturnih i umjetničkih aktivnosti djeci
- ✓ Promovirati i osigurati pravo djece na stvaralaštvo i stvaralaštvo za djecu
- ✓ Poticati i osigurati uvjete djeci za rekreativno bavljenje sportom
- ✓ Razvijati volontersko i međugeneracijsku integraciju u području sporta, kulture i drugih aktivnosti slobodnog vremena djece

<b>4.1.Aktivnost</b>	<b>Organiziranje prometnih biciklijada uz provođenje edukacija o sudjelovanju u prometu</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje/početkom svake školske godine
<b>Nositelj</b>	Sportske udruge, Auto škole
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Poticanje zdravog života</li><li>• Smanjenje segregacije</li><li>• Unaprjeđenje znanja o prometnim znakovima</li><li>• Broj održanih biciklijada</li><li>• Broj sudionika održanih biciklijada</li></ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Provođenje osposobljavanja za sudjelovanje djece u

	<p>prometu za svu djecu grada Vukovara.</p> <p>Organizacija biciklijade po zatvorenim prometnicama u gradu Vukovaru. Promocija važnosti sigurnog uključivanja djece u promet, podizanje svijesti vozača prometnih vozila o dodatnom oprezu po pitanju biciklista i promocija biciklizma kao značajnog doprinosu zdravom načinu života.</p>
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<p><b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.1.2. Obvezati škole da kroz kurikulum i dnevni raspored vode sustavnu brigu o potrebama učenika za odmorom i rekreacijskim aktivnostima, te ponudom raznovrsnih oblika izvannastavnih aktivnosti u kojima djeca mogu sudjelovati u školi obogaćuju prilike za kreativnost, istraživanje i socijalni razvoj. Analizirati i pratiti na nacionalnoj razini, ali i na razini svake pojedine škole, obrazovne zahtjeve i opterećenja kojima su izložena djeca.</p>

<b>4.2.Aktivnost</b>	<b>Razvoj programa i aktivnosti koji potiču održivi razvoj</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Predškolske i školske odgojno - obrazovne ustanove
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Razvoj empatije kod djece</li> <li>● Omogućiti djeci brigu o životinjama</li> <li>● Razvijanje pozitivnog stava o zdravom životu, prirodi, ekologiji i sl.</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potrebno je kontinuirano i sustavno raditi na razvoju različitih programa i aktivnosti koji potiču održivi razvoj. Unutar predškolskih i školskih odgojno-obrazovnih ustanova ali i ostalih OCD-ova koji se bave djecom, omogućiti djeci različite oblike aktivnog učenja kroz igru, učenje o brizi za životinje (općenito i s naglaskom na djecu koja nisu u mogućnosti imati i ili voditi brigu o životinjama), važnosti ekologije, prirode i u konačnici razvijanje svijesti o zajedničkom doprinosu očuvanja našeg planeta.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<p><b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.1.3. Osposobiti odgojno-obrazovne djelatnike za razvojno primjerenoučavanje koje, između ostalog, koristi prednosti aktivnog učenja kroz igru.</p>

<b>4.3.Aktivnost</b>	<b>Osiguranje i razvoj poticajnih programa za dječju igru ( s dodatnim naglaskom na zimski i ljetni period)</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2016.-2020.
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj dječjih aktivnosti organiziranih tijekom godine</li> <li>• Broj djece koja su sudjelovala u organiziranim aktivnostima</li> <li>• Zadovoljstvo djece ponuđenim aktivnostima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Djeci je potrebno osigurati više aktivnosti i programa namijenjenih upravo njima kako bi kvalitetnije mogli provoditi slobodno vrijeme, osobito u vrijeme školskih praznika kada su djeca prepuštena sama sebi ukoliko roditelji nisu u finansijskoj mogućnosti priuštiti putovanje ili platiti članarinu za neku aktivnost. Ovakve sportske, kulturne i zabavne aktivnosti bi ujedno pozitivno utjecale i na atmosferu među ljudima u Gradu, donijele bi dozu živosti i dinamike te bi na neki način bile prevencija delikvencije, računalne ovisnosti i nasilja.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.2.2. Analizirati stanja i potrebe djece u lokalnoj zajednici u ostvarivanju prava na odmor, igru i rekreacijske aktivnosti (pojačano u zimskom i ljetnom periodu), uz aktivno sudjelovanje djece u definiranju prioriteta u zajednici u vezi s konkretnim dječjim aktivnostima iz područja kulture, sporta, slobodnog vremena te izrada planova za unaprjeđivanje stanja.

<b>4.4.Aktivnost</b>	<b>Održavanje postojeće i nadogradnja potrebne infrastrukture za sportske aktivnosti i provođenje slobodnog vremena djece/izgradnja mreže biciklističkih staza</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	

<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Povećan broj kilometara biciklističkih staza</li> <li>• Povećan broj djece koja koriste bicikle</li> <li>• Broj uključene djece</li> <li>• Poboljšanje sadržaja za djecu</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Izgradnja dječjih igrališta i uređenje gradskih parkova. Izgradnja dodatnih kilometara biciklističkih staza.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.2.2. Analizirati stanja i potrebe djece u lokalnoj zajednici u ostvarivanju prava na odmor, igru i rekreacijske aktivnosti (pojačano u zimskom i ljetnom periodu), uz aktivno sudjelovanje djece u definiranju prioriteta u zajednici u vezi s konkretnim dječjim aktivnostima iz područja kulture, sporta, slobodnog vremena te izrada planova za unaprjeđivanje stanja.

<b>4.5.Aktivnost</b>	<b>Osiguranje infrastrukture za djecu po mjesnim odborima, igralištima i parkovima</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veća uključenost djece s rubnih područja grada</li> <li>• Iskorištenost postojećih kapaciteta za djecu</li> <li>• Participacija djece u kreiranju sadržaja</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potrebna je svojevrsna decentralizacija grada kako bi sva djeca imala približno iste mogućnosti za igru i kvalitetno provođenje slobodnog vremena s naglaskom na rubna područja grada. Kapaciteti mjesnih odbora koji su relativno pravilno raspoređeni na području grada, idealna su mjesta za pružanje sadržaja djeci. Omogućavanjem rada OCD-ima i svim ostalim zainteresiranim pojedincima riješila bi se mnoga pitanja, kao npr. rad udrugama koje nemaju prostor, poboljšanje participacije djece/djeca kreatori sadržaja, bolja opća sigurnost po kvartovima, smanjenje uništavanja gradske imovine po kvartovima i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.2.3. Redovito pratiti stanja javnih prostora, parkova, igrališta, sportskih objekata radi uklanjanja stanja ili situacija koje izlažu djecu riziku i štetnim utjecajima, uz obavezno uključivanje same djece, čija iskustva i problemi koje su uočili predstavljaju 'pogled iznutra' na razinu rizika kojima su izloženi. Neiskorištene društvene resurse staviti u funkciju djece (napuštene objekte pretvarati u dječja odmarališta, dječje klubove, centre, plaže).

<b>4.6.Aktivnost</b>	<b>Osiguranje sadržaja i aktivnosti za djecu u postojećim društvenim i javnim kapacitetima (stvaranje mini Play-centara kroz mjesne odbore)/djeca kreatori sadržaja</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veća uključenost djece s rubnih područja grada</li> <li>• Iskorištenost postojećih kapaciteta za djecu</li> <li>• Participacija djece u kreiranju sadržaja</li> <li>• Poboljšan sadržaj za djecu</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	OCD-i su ključan faktor u pružanju sadržaja djeci kroz mjesne odbore. Na taj način udruge će dobiti na kontinuitetu i poboljšanju rada u svojim organizacijama, eventualno zapošljavanje unutar udruga, rad na važnosti volontiranja,poboljšanje aktivnosti udruga i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.2.3. Redovito pratiti stanja javnih prostora, parkova, igrališta, sportskih objekata radi uklanjanja stanja ili situacija koje izlažu djecu riziku i štetnim utjecajima, uz obavezno uključivanje same djece, čija iskustva i problemi koje su uočili predstavljaju 'pogled iznutra' na razinu rizika kojima su izloženi. Neiskorištene društvene resurse staviti u funkciju djece (napuštene objekte pretvarati u dječja odmarališta, dječje klubove, centre, plaže).

<b>4.7.Aktivnost</b>	<b>Prilagodba dječjih igrališta djeci s poteškoćama u razvoju</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Grad Vukovar
<b>Sunositelji</b>	
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veća uključenost djece s poteškoćama u razvoju u život u zajednici</li> <li>• Razvoj empatije kod djece i ostalih sugrađana</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Veliki broj sugrađana , koje nikako ne smijemo zanemariti su roditelji djece s poteškoćama u razvoju kojima moramo pružiti

	mogućnost za normalan svakodnevni život kroz igru i zabavu na igralištima/parkovima. Navedeno je moguće samo ukoliko prilagodimo dječja igrališta njihovim potrebama. Dječja igrališta su žile kucavice grada, mjesta na kojima je potrebno uključivati svu djecu u život u zajednici.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.2.4. Urediti inkluzivne prostore, osobito zelene površine unutar naselja u blizini gdje djece žive, koja pružaju sigurnost i omogućuju njihovo nesputano kretanje i igru uz prilagodbu djeci s poteškoćama u razvoju.

<b>4.8.Aktivnost</b>	<b>Izgraditi učionice na otvorenom u prostorima škola i vrtića</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Predškolske i školske odgojno-obrazovne ustanove
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar, Županija, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj izgrađenih učionica</li> <li>• Povećan broj sati na otvorenom za vrijeme nastave</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Gradnjom učionica na otvorenom u prostorima škola i vrtića rješavaju se mnoga pitanja i problematika kao npr. poticanje istraživanja djece sa svrhom očuvanja prirode, važnost ekologije, recikliranja, poticanje zdravog života kroz boravak u prirodi i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.3.1. Koristiti različite mogućnosti njegovanja povezanosti djece s prirodom u odgojno-obrazovnim ustanovama (izleti, ekskurzije, istraživanja sa svrhom očuvanja prirode, školski vrt, sudjelovanje u sakupljanju plodova, uključivanje u aktivnosti znanstvenih i stručnih institucija na programima proučavanja i očuvanja prirode i dr.)

<b>4.9.Aktivnost</b>	<b>Njegovanje tradicijskih običaja</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Predškolske i školske odgojno-obrazovne ustanove
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar, Županija, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj provedenih aktivnosti</li> <li>• Broj uključene djece u provođenje programa tradicijskih običaja</li> <li>• Poticanje svijesti o važnosti upoznavanja djece s raznolikošću i bogatstvom tradicijskih običaja</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Ova aktivnost direktno uključuje i upoznaje djecu o važnosti

	njegovanja tradicijskih običaja. Raznolikost i bogatstvo tradicijskih običaja našega grada treba poticati kroz provođenje tematskih programa u predškolskim i školskim odgojno-obrazovnim ustanovama, kao npr./Olimpijada starih sportova, Božić naših baka i djedova i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.3.2. Njegovati različite manifestacije očuvanja prirodnog okruženja i tradicijskih svečanosti i rituala u lokalnim zajednicama, s osobitim nastojanjem da se uključuju roditelji, djeca, djedovi i bake.

<b>4.10.Aktivnost</b>	<b>Dan dječje Etno-manifestacije</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Predškolske i školske odgojno-obrazovne ustanove , OCD-i
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar, Županija
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Povećanje prihvaćanja različitosti</li> <li>● Razvijanje Vukovara kao multikulturalne sredine</li> <li>● Razvoj svijesti o multikulturalnosti u lokalnoj zajednici</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Organiziranjem dječjih etno-manifestacija pridonosi se razvijanju Vukovara kao multikulturalne sredine kao i razvoju svijesti o multikulturalnosti naše lokalne zajednice. Ovom aktivnosti pridonosi se ostvarivanju prava djece na vlastiti identitet te participacija građana (roditelja, baka/djedova, djece) u kreiranje sadržaja manifestacija koje će se organizirati.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.4.2. Osigurati materijalne uvjete za poticanje suradnje lokalnih zajednica i odgojno-obrazovnih ustanova koje nemaju potrebne ljudske resurse, s kulturnim i umjetničkim institucijama i organizacijama civilnog društva koje takve resurse imaju, kako bi se poboljšao pristup djece kulturnim i umjetničkim sadržajima neovisno o njihovom materijalnom položaju i socio-ekonomskom statusu.

<b>4.11.Aktivnost</b>	<b>Gradske manifestacije i manifestacije općenito sadržajno približiti djeci uz organiziranje dječjih supertalenata</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	Grad Vukovar
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Broj organiziranih manifestacija prilagođenih djeci</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj uključene djece,</li> <li>• Broj uključenih odgojno-obrazovnih ustanova</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Sve gradske manifestacije potrebno je približiti djeci na način da se vodi briga o njihovim potrebama i interesima uz omogućavanje kvalitetnog osmišljavanja sadržaja za djecu. Organiziranjem dječjih supertalenata omogućava se djeci potreba za razvoj i prepoznavanje vlastitog talenta uz pomoć kojega se radi na podizanju samopouzdanja kod djece. Navedenim se kod djece jača osjećaj pripadnosti lokalnoj zajednici.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.4.2. Osigurati materijalne uvjete za poticanje suradnje lokalnih zajednica koje nemaju potrebne ljudske resurse, s kulturnim i umjetničkim institucijama i organizacijama civilnog društva koje takve resurse imaju, kako bi se poboljšao pristup djece kulturnim i umjetničkim sadržajima neovisno o njihovom materijalnom položaju i socio-ekonomskom statusu.

<b>4.12.Aktivnost</b>	<b>Informiranje i uključivanje djece i mladih o radu i aktivnostima udruga u lokalnoj zajednici</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Savjet mladih
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Djeca su upoznata s radom i aktivnostima udruga</li> <li>• Razvoj svijesti o aktivnom sudjelovanju u lokalnoj zajednici</li> <li>• Rast svijesti o važnosti doprinosa organizacija civilnog društva lokalnoj zajednici</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Mnogobrojna istraživanja pokazala su kako djeca, mladi i građani općenito nisu upoznati s radom mnogih udruga na području grada niti su dovoljno informirani o mogućnosti aktivnog sudjelovanja u radu udruga. Potrebno je sustavno i kontinuirano raditi na informiranju djece/mladih o aktivnostima udruga u lokalnoj zajednici jer ćemo tako dobiti aktivno građanstvo, dodatno poboljšanje aktivnosti udruga i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.4.2. Osigurati materijalne uvjete za poticanje suradnje lokalnih zajednica, s kulturnim i umjetničkim institucijama i organizacijama civilnog društva koje takve resurse imaju, kako bi se djeca bolje upoznala s radom organizacija civilnog društva u svojoj

	lokalnoj zajednici.
--	---------------------

<b>4.13.Aktivnost</b>	<b>Osigurati kontinuirano provođenje kulturno-umjetničkih aktivnosti namijenjenih djeci</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Kulturne ustanove
<b>Sunositelji</b>	OCD-i, Grad Vukovar
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj provedenih kulturno-umjetničkih aktivnosti za djecu tijekom čitave godine</li> <li>• povećano provođenje aktivnosti za djecu u ljetnom periodu</li> <li>• Podignuta svijest o važnosti kulture i umjetnosti za razvoj djece</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> Potrebno je kontinuirano provoditi kulturno-umjetničke aktivnosti koje su namjenjene djeci kroz čitavu godinu. Omogućavanje djeci npr. predstave kroz čitavu godinu, pomažemo aktiviranost roditelja, osnažujemo osjećaj za kulturu i umjetnost kod djece, upotpunjujemo sadržaje za djecu u lokalnoj zajednici s naglaskom na ljetni period i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.4.4. Poticati muzeje i druge kulturne ustanove da na zanimljiv način prilagode i prezentiraju svoje sadržaje namijenjene djeci.

<b>4.14.Aktivnost</b>	<b>Razvijanje programa koji potiču djecu na stvaralaštvo</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Osnovne škole, vrtići, DND
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omogućeno pravo na stvaralaštvo kod djece</li> <li>• Broj ostvarenih programa</li> <li>• Razvijanje kreativnosti</li> <li>• Broj uključene djece</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potreban je sustavan i kontinuiran radna razvijanju programa koji potiču djecu na stvaralaštvo. Takvim programima potiče se

	djecu na kreativnost , stvaralaštvo ali se i potiče otkrivanje talenata kod djece. Potiče se i građane na doprinos kroz izdavanja kvalitetnih audiovizualnih djela za djecu i stvaralaštva za djecu općenito, kao i općeniti doprinos lokalnoj zajednici. Npr. slikovnice / knjige namjenjene djeci, dječji portali, radijske emisije i novinske kolumnе, dječje novine i sl.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.5.3. Poticati proizvodnju kvalitetnih audiovizualnih djela za djecu i sudjelovanje djece u stvaranju pozitivnih sadržaja za djecu u medijima i na internetu, kao i druge oblike dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu.

<b>4.15.Aktivnost</b>	<b>Organiziranje besplatnih promotivnih sportskih aktivnosti za djecu u svrhu prepoznavanja vlastitih interesa</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Sportski savezi i klubovi
<b>Sunositelji</b>	Savjet mladih, OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Djeci omogućeno pravo izbora</li> <li>• Roditelji i djeca prikladno informirani o ponudi u lokalnoj zajednici</li> <li>• Rast svijesti kod djece o važnosti bavljenja sportom</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Ova aktivnost omogućava djeci pravo izbora/odluke te se roditelje i djecu informira o ponudi sportskih aktivnosti u lokalnoj zajednici a ujedno se i razvija svijest o važnosti bavljenja sportom kod djece. Besplatnim promotivnim sportskim aktivnostima pruža se mogućnost sudjelovanja djeci koja to nisu činila zbog lošeg socijalno-imovinskog stanja.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.6.1. Promovirati filozofiju rekreativnog bavljenja sportom, koncept fair-play-a i sportskog ponašanja te osigurati infrastrukturne i materijalne uvjete za besplatne sportske aktivnosti u lokalnim zajednicama i odgojno-obrazovnim ustanovama.

<b>4.16.Aktivnost</b>	<b>Osigurati mobilne timove (sportske) za rad s djecom po kvartovima i rubnim područjima grada</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	2017.-2020.
<b>Nositelj</b>	Sportski savezi i klubovi
<b>Sunositelji</b>	Savjet mladih, OCD-i, građani/roditelji
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veća uključenost djece po rubnim dijelovima grada</li> <li>• Participacija roditelja i mladih u odgoju djece</li> <li>• Podizanje svijesti o očuvanju svoje lokalne zajednice uz smanjenje uništavanja gradske imovine</li> <li>• Rast svijesti kod djece o važnosti bavljenja sportom</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Osiguravanjem sportskih mobilnih timova za rad s djecom po kvartovima/rubnim područjima radi se na većoj uključenosti djece po rubnim područjima grada, smanjenju uništavanja gradske imovine, podizanju svijesti o važnosti bavljenja sportom. Mobilni timovi mogu uključivati sve građane volontere npr. umirovljene nastavnike tjelesnog odgoja, umirovljene sportaše, volontere sportskih udruženja i sl. Besplatnim sadržajem osigurava se djeci koja su slabog imovinskog stanja uključenje u sportske aktivnosti. Zajednički rad svih uključenih dionika doprinosi razvoju grada po kvartovima/rubnim područjima uz aktivno građanstvo i osjećaj doprinosa lokalnoj zajednici.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.6.2. Poticati zajedničke rekreacijske aktivnosti djece i roditelja u lokalnim zajednicama.

<b>4.17.Aktivnost</b>	<b>Informirati djecu o značaju volontiranja (poseban naglasak na srednjoškolce)</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Volunteerski centar, Savjet mladih
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj djece uključene u volontiranje</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poboljšan stav o važnosti volontiranja</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Informiranje o važnosti volontiranja kod djece/mladih srednjoškolaca je ključno jer izravno doprinosi njihovom razvoju od mlade osobe do aktivnog građanina. Također, utječe na njihovu profesionalnu orientaciju i jačanju osjećaja pripadnosti lokalnoj zajednici, a ovisno o načinu i mjestu volontiranja, čak i na razvoj empatije.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.8.1. Promovirati vrijednost i važnost stručnog volonterskog rada u cilju povećanja broja volontera i ulagati u ospozobljavanje volontera.

<b>4.18.Aktivnost</b>	<b>Razvoj i provedba volonterskih akcija u lokalnim zajednicama</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	OCD-i
<b>Sunositelji</b>	Učenička i roditeljska Vijeća
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj organiziranih volonterskih akcija</li> <li>• Pozitivan stav o važnosti volontiranja</li> <li>• Broj uključenih volontera i sudionika provedenih akcija</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Zbog lošeg ekonomskog stanja građana i vremena u kojem živimo, razvoj i provedba volonterskih akcija u lokalnim zajednicama je ključan faktor u poticanju građana (roditelja, mladih/djece) na doprinos lokalnoj zajednici. Ova aktivnost direktno doprinosi građanima u podizanju samopouzdanja, nezaposlenim roditeljima pruža mogućnost doprinosa lokalnoj zajednici te se potiče participacija roditelja/djece/mladih u kreiranju sadržaja volonterskih akcija.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> E.8.2. Povećati zajedničke međugeneracijske aktivnosti na području sporta, kulture i slobodnog vremena, osobito poticanjem sudjelovanja roditelja, djedova i baka te umirovljenika u provedbi programa.

V. područje: Zaštita od tjelesnog kažnjavanja, tjelesnog i psihičkog zlostavljanja i svjedočenja obiteljskom nasilju

**CILJ:**

- ✓ Osigurati pravo djeteta da njegovi roditelji dobiju odgovarajuću i pravodobnu podršku države u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti i dužnosti

<b>5.1.Aktivnost</b>	<b>Uključivanje roditelja u postojeće programe unaprjeđenja roditeljskih kompetencija uz kontinuirano razvijanje novih</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	CZZO, Obiteljski centar
<b>Sunositelji</b>	OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Broj provedenih programa</li><li>• Broj uključenih roditelja</li><li>• Rast svijesti o važnosti unaprjeđenja roditeljskih vještina</li></ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potrebno je sustavno i kontinuirano uključivati roditelje u programe unaprjeđenja roditeljskih kompetencija. Programe treba prilagoditi potrebama roditelja, kontinuirano osluškivati probleme s kojima se roditelji svakodnevno nose. Unaprjeđivanje roditeljskih kompetencija u konačnici pozitivno utječe na rast i razvoj djece.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> F.2.1. Razvijati i osigurati provođenje i dostupnost širokog raspona kvalitetnih, djelotvornih i evaluiranih programa podrške roditeljima u usvajanju vrednota i vještine nenasilnog odgoja i odgovornog roditeljstva, a u skladu s raznolikim potrebama djece i životnim okolnostima roditelja.

## **VI. Zaštita od nasilja izvan obitelji i škole, u medijskom prostoru te od elektroničkog nasilja**

### **CILJEVI:**

- ✓ **Osigurati medusektorsknu suradnju na nacionalnoj i lokalnoj razini u provedbi koordiniranih aktivnosti svih resora usmjerenih na eliminaciju nasilja među djecom i nad djecom te načine kontinuiranog praćenja stanja i javnog izvješćivanja**
- ✓ **Povećati i učiniti vidljivijim sudjelovanje djece i mladih u procesima donošenja odluka o aktivnostima i programima zaštite od nasilja u institucijama, zajednicu i medijskom prostoru**

<b>6.1.Aktivnost</b>	<b>Osiguravati i unaprjeđivati programe i načine sudjelovanja djece u donošenju odluka vezano uz zaštitu od nasilja u školi, provedbu preventivnih programa uz primjenu postojećih preventivnih programa</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Vijeće za prevenciju
<b>Sunositelji</b>	Osnovne i srednje škole,OCD-i
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Broj provedenih programa</li><li>• Broj provedenih načina sudjelovanja djece u donošenje odluka o zaštiti od nasilja u školi</li><li>• Unaprjeđeni/inovativni programi prilagođeni specifičnostima lokalne zajednice</li><li>• Rast svijesti o važnosti zaštite od nasilja u školi</li></ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	Potreban je sustavan i kontinuiran rad na osiguravanju i unaprjeđivanju programa kao i načinima sudjelovanja djece u donošenju odluka vezano uz zaštitu od nasilja u školama. Programe koji se već provode potrebno je nastaviti primjenjivati ali i kontinuirano usavršavati. Nasilje po školama ali i općenito u društvu su ključni problemi koji za sobom povlače niz drugih problema (neprimjereno ponašanje, loš uspjeh u školi, pomanjkanje samopouzdanja i sl.) stoga su programi prevencije neophodni, kao i inovativnost preventivnih programa koji su prilagođeni djeci.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> F.13.3. Osigurati i sustavno unaprjeđivati načine sudjelovanje djece u donošenju odluka vezanih uz zaštitu od nasilja u školi te u provedbi preventivnih programa škole.

<b>6.2.Aktivnost</b>	<b>Informiranje te prevencija električnog nasilja /Cyber bullying</b>
<b>Sredstva</b>	
<b>Rok (od –do)</b>	Kontinuirano provođenje
<b>Nositelj</b>	Osnovne srednje škole,OCD-i
<b>Sunositelji</b>	Vijeće za prevenciju, Savjet mladih
<b>Indikatori</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj informiranih roditelja/djece/nastavnog osoblja</li> <li>• Izrađen katalog o načinu/metodama/vrsti električnog nasilja nad djecom</li> <li>• Izrađena preporuka za roditelje o prevenciji električnog nasilja nad djecom</li> <li>• Podignuta svijest kod roditelja/djece o rizicima i važnosti prevencije električnog nasilja nad djecom s posebnim naglaskom na roditelje koji nisu električni pismeni</li> <li>• Broj informirane djece o važnosti sprječavanja električnog nasilja među vršnjacima</li> </ul>
<b>Opis aktivnosti</b>	U skladu sa suvremenim načinom života potreban je kontinuiran rad s roditeljima/djecem i nastavnim osobljem na informiranju i prevenciji električnog nasilja. Najprije bi trebalo provoditi informiranje roditelja (prije toga nastavno osoblje) o načinima/metodama/vrstama električnog nasilja nad djecom uz kontinuirano praćenje novih vrsta nasilja, kako bi roditelji/nastavno osoblje mogli prenijeti znanje te informirati djecu. Potrebno je informirati roditelje o važnosti kontroliranja djece i uvođenje kućnih pravila o vremenu provedenom za kompjutorom/mobitelom i sl. kao i o praćenju /kontroli televizijskog sadržaja neprimjerenog za djecu.
<b>Povezanost sa strateškim dokumentima</b>	<b>Nacionalna strategija o pravima djece</b> F.17.1. U programe ugraditi načine sudjelovanja mladih putem različitih oblika dječjih vijeća i vijeća mladih.

VII

Ova Strategija za djecu grada Vukovara stupa na snagu osmog dana od objave u „Službenom vjesniku“ Grada Vukovara.

REPUBLIKA HRVATSKA  
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA  
GRAD VUKOVAR  
GRADSKO VIJEĆE  
KLASA:011-01/16-01/10  
URBROJ:2196/01-01-17-16  
Vukovar, 22. veljače 2017.

Predsjednik Gradskog vijeća

Igor Gavrić, mag.ing.